

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 299/06-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. októbra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. A. E. R., Rakúsko, zastúpeného advokátom JUDr. M. Ď., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 v súvislosti s čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve vedenom Krajským úradom v N. pod sp. zn. 2006/06466 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. A. E. R. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 14. septembra 2006 doručené podanie zo 7. septembra 2006 označené ako „*Sťažnosť podľa čl. 127 Ústavy...*“ Ing. A. E. R., Rakúsko (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. M. Ď., N., vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva vlastníť majetok podľa čl. 20 v súvislosti s čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom

občianstve vedenom Krajským úradom v N. (ďalej len „krajský úrad“) pod sp. zn. 2006/06466.

Sťažovateľ požaduje vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených článkov ústavy postupom krajského úradu v konaní o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre T. B., naposledy bytom N. (ďalej len „p. B.“), ktoré bolo začaté 23. júna 2006 na návrh sťažovateľa. Ďalej žiada, aby ústavný súd zrušil potvrdenie Okresného úradu N. (ďalej len okresný úrad“) sp. zn. PRA 95/03645 zo 4. decembra 1995, ako aj odpoveď krajského úradu sp. zn. 2006/06466 z 10. júla 2006 a vec vrátil krajskému úradu na ďalšie konanie. Napokon sa domáha náhrady trov právneho zastúpenia advokátom v sume 6 888 Sk.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je adoptívnym synom a jediným právnym nástupcom T. B. T. B. si ako oprávnená osoba ešte 23. decembra 1992 uplatnil reštitučný nárok na vydanie pozemkových nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce M. Jednou z podmienok reštitučného nároku bolo, aby oprávnená osoba mala štátne občianstvo bývalej Českej a Slovenskej federatívnej republiky. Preukázanie štátneho občianstva T. B. bolo teda jednou zo základných zákonných podmienok na úspešné uplatnenie reštitučného nároku na vydanie nehnuteľností. Štátne občianstvo sa preukazuje osvedčením o štátnom občianstve, ktoré vydáva príslušný krajský úrad. V prípade preukazovania štátneho občianstva už nežijúcej osoby vydáva krajský úrad potvrdenie o štátnom občianstve. Osvedčenie, resp. potvrdenie o štátnom občianstve je deklaratórnej povahy a nemá formu rozhodnutia. Skutočnosť, že T. B. spĺňal zákonnú podmienku štátneho občianstva v čase podania žiadosti o vydanie nehnuteľností, preukazovalo osvedčenie o štátnom občianstve, ktoré mu ešte 9. decembra 1992 vydal okresný úrad. Po smrti T. B. 20. októbra 1993 stal sa účastníkom reštitučného konania o vydanie nehnuteľností sťažovateľ ako právny nástupca. Okresný úrad 4. decembra 1995 osvedčenie o štátnom občianstve T. B. z 9. decembra 1992 zrušil písomnosťou nazvanou „Potvrdenie“. Táto písomnosť bola vydaná pod sp. zn. PRA 95/03645. Vzhľadom na túto skutočnosť reštitučné konanie o vydanie nehnuteľností nemohlo byť do dnešného dňa právoplatné ukončené. T. B. nadobudol československé štátne občianstvo v roku 1918, pretože

28. októbra 1918, teda v deň vzniku Československej republiky, mal domovské právo na jeho území. Hoci potom v roku 1945 z územia Československej republiky odišiel, československé štátne občianstvo nikdy nestratil. Z tohto dôvodu ho treba dnes považovať za štátneho občana Slovenskej republiky. Sťažovateľ prostredníctvom právneho zástupcu 23. júna 2006 požiadal krajský úrad o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre T. B. K žiadosti pripojil listinné dôkazy preukazujúce rozhodujúce skutočnosti. Krajský úrad listom sp. zn. 2006/06466 z 10. júla 2006 žiadosti o vydanie potvrdenia nevyhovel. Skonštatoval, že žiadosť z 23. júna 2006 neobsahuje nové skutočnosti, ktoré by potvrdzovali zachovanie, resp. navrátenie československého štátneho občianstva T. B.

Podľa názoru sťažovateľa krajský úrad porušil označené články ústavy. Sťažovateľ v tejto súvislosti poukazuje aj na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 23/96, podľa ktorého *„Nevydanie osvedčenia o štátnom občianstve Slovenskej republiky štátnemu občanovi, ktorý spĺňa zákonné predpoklady na jeho vydanie, je takým porušením zákona, ktoré má za následok porušenie čl. 5 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nikomu nemožno odňať štátne občianstvo Slovenskej republiky proti jeho vôli“*. Keďže postupom krajského úradu je zároveň ohrozený aj výsledok reštitučného konania, dochádza tým aj k porušeniu čl. 20 ústavy.

Z prípisu krajského úradu sp. zn. 2006/06466 z 10. júla 2006 vyplýva, že 23. júna 2006 bola zaevidovaná žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa o vydanie potvrdenia o štátnom občianstve pre nebohého T. B. Po preštudovaní písomného podania sa konštatuje, že toto neobsahuje nové skutočnosti, ktoré by potvrdzovali zachovanie, resp. navrátenie jeho československého štátneho občianstva. Z tohto dôvodu krajský úrad nemôže žiadosti vyhovieť a považuje vec za uzavretú.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa názoru ústavného súdu nie je daná jeho právomoc na prerokovanie a rozhodnutie tejto veci.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

Podaná sťažnosť smeruje voči postupu krajského úradu, ktorý svojím prípisom sp. zn. 2006/06466 z 10. júla 2006 odmietol vydať potvrdenie o štátnom občianstve T. B. Podľa právneho názoru sťažovateľa ani osvedčenie o štátnom občianstve (pre žijúce osoby), ale ani potvrdenie o štátnom občianstve (pre zosnulé osoby) nie je možné považovať za rozhodnutie.

Z ustanovenia § 244 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v rámci správneho súdnictva je možné domáhať sa súdneho preskúmania rozhodnutí a postupov

orgánov verejnej správy. Podľa piatej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 250v Občianskeho súdneho poriadku) môže fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú, alebo hrozí jeho opakovanie.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa má všeobecný súd, a to v rámci správneho súdnictva. Tým vzhľadom na subsidiaritu právomoci ústavného súdu, je právomoc ústavného súdu v danej veci vylúčená. Sťažovateľ mal možnosť podať žalobu príslušnému krajskému súdu a tam sa mohol domáhať ochrany porušených základných práv. Sťažovateľovi nič nebráni opätovne požiadať o vydanie potvrdenia a v prípade neúspechu takejto žiadosti podať v zákonnej lehote žalobu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. októbra 2006